

ערכת הדרכה – זירת ים סוף
תקיפת מעגן ראס-ע'ריב
ליל 14 – 15 אוקטובר

רקע

האויב ריכז מספר רב של ספינות מסוגים שונים [סד'גים , ברטרמים , סירות (הסתערות) באזור ראס ע'ריב , מתוך כוונה להעביר בהם כוחות ואספקה לצד המזרחי של המפרץ ולתגבר את כוחותיהם שהועברו באמצעות מסוקים בליל הלחימה הראשון .

הודות להתראה מספקת שעמדה לרשות המבצעים , נערך חיל הים בפעם הראשונה מאז פרוץ הקרבות למבצע מתוכנן בנוהל קרב מסודר .

הרכב הכוח

כוח של חמישה דבורים בפיקוד רס'ן עמי איילון שכלל :
 כוח דרומי – 3 דבורים בפיקוד רס'ן עמי איילון
 כוח צפוני – 2 דבורים בפיקוד רס'ן פטשניק ישראל

הדבורים חומשו בתול'ר "קרגו" בנוסף לחימושם הרגיל וצוידו במטעני "גור" ורימונים נ"א להטלה מטווח קרוב על ספינות האויב .

המשימה

השמדת מירב כלי השייט המרוכזים במעגן ראס-ע'ריב .

התכנית

התכנית הייתה לתקוף במקביל , הכוח הדרומי שיצא מבסיס מפרץ שלמה יתקוף את מעגן הסירות הדרומי כשהוא נע מדרום לצפון .
 הכוח הצפוני שיצא מ א-טור יתקוף את המעגן הצפוני בתנועה מצפון לדרום .

לוח זמנים ואירועים

הכוחות יצאו מבסיסם בשעות אלו :

- כוח איילון – 1530 מבמ'ש

- כוח פטשניק – 1700 מ א-טור

כוח עמי איילון

הכוח הפליג בין שדה "מורגן" לשדה "יוליס" [השדה החדש], ולכן לא התגלה בשלבי התנועה. בהיותו בטווח 14 מייל מהחוף המצרי, ראה באזור היעד ריכוז גדול של ספינות מסביב למזחים, וקשורות למצופים.

2150 – הכוח נמצא בנקודת ההערכות, לאחר שמפקד הכוח חילק משימות לכל דבור, חדר הכוח לתוך המעגן מדרום לצפון.

בהיות הכוח בטווח 200 – 300 יארד מהמטרות, הוא פתח באש תותחים על ספינות האויב, ויצא לביצוע סבב נוסף.

לפני ה סבב השני, חילק מפקד הכוח שנית משימות לדבורים, וכן נתן הנחיות להפעלת התותחים לרבות ה"קרנו", כדי לרכז את האש ולהשיג תוצאות מקסימליות.

אש נק'ל [נשק קל] ו-מטל'ר, שלא הייתה יעילה ביותר, נורתה לעבר הדבורים מספינות האויב ומהחוף.

הכוח ביצע 10 סבבים, תוך ירי תותחים [כולל קרנו], והטלת רימונים נ"א ומטעני גור על ספינות האויב, מטווח 50 – 100 מטר. הספינות החלו לבעור ולהתפוצץ [כנראה היו טעונות תחמושת ואמצעים פירוטכניים].

בגלל המספר הרב של המטרות, אזלה התחמושת המוכנה, ולכן נקרא כוח פטשניק לסייע בהשלמת השמדת ספינות האויב.

תאר מפקד הכוח רס"ן עמי איילון : " הים היה די גלי והפלגנו נגד צפונית די חזקה . קיוותי שבראס ע'ריב עצמו , האזור קצת מוגן מהצפונית ולא ששתי להיכנס נגד כיוון הגלים .

בשעה 21.50 נמצא כבר הכוח שלי בנקודת הערכות . הייתי בספינה המובילה . ראיתי בצורה טובה את ריכוזי הספינות מסביב למזחים הדרומיים . היה ברור לי שיש שם הרבה כלי שייט . נתתי סקירת מצב לשתי הספינות מאחורי . אמרתי שנכנס מדרום לצפון במסדר שמאל עד מסדר אחד . ב"יעף" הראשון נכנס באש תותחים של כל הספינות וב"יעף" השני נתחיל לעבוד לפי התדרוך . הספינה הראשונה שבה אני נמצא מתעסקת באש תותחים לכל מטרה שהיא חולפת לידה , והיא חולפת ראשונה על כל מטרה . ספינה שניה מפעילה תותח חרטום בצורה יעילה לכל מטרה והספינה השלישית מעסיקה לכיוון החוף אם נורית אש מהחוף , ומעסיקה במעגן על מנת להשמיד מטרות . הכוונה הייתה לפגוע במירב הכלים . לא היה ברור לי שנצליח להטביע את המטרות אבל רציתי להוציאן מכושר שייט ככל שנוכל . בחוף היו סוללות מסדרי גודל שונים .

למרות שהירח היה מאחורי הגב שלנו , התגנבנו עד מרחק קצר מהמטרות והכל היה שקט. "שום כלום" לא נשמע . לא גילו אותנו בכלל . כשהתקרבו והתחלנו לראות את המטרות החלטתי לחלוף על המטרות ונתתי אישור פתיחה באש רק בטווחים קרובים לספינה של מוטי קגוביץ' ה- 862 ובמקביל לשאר הספינות .

הרמתי מהירות ונכנסתי . התחלתי לחלוף על המטרות ונתתי אישור פתיחה באש רק בטווחים קצרים . היו שם המון סדגים וסירות מ"אלף" סוגים . אני אמרתי להתרכז במטרות בגזרת האש שהגדרתי .

מסד'ג אחד נורתה עלינו אש מנשק קל ומסד'ג שני נורתה רקיטה שהשאירה אחריה פס אש . הם לא פגעו . זה נפל מאחורי הירכתיים והתפוצץ . החלה אש מכיוון מהחוף ומאזור המזח הצפוני .

מהסבב השלישי החלה חלוקת מטרות יותר ברורה . כל ספינה קיבלה את המטרות שלה שהתחילו בזו אחר זו לבעור . כל ספינה ריכזה אש בצורה יעילה והמשכנו לעשות את הדברים האלה שש או שמונה פעמים . המטרות התחילו לבעור אחת אחת ובסיבוב השישי או השביעי התחילו להתפוצץ , והיה ברור שהן מלאות פירוטכניקה ותחמושת . בשלב זה נתתי הוראה לא להתקרב למטרות כפי שעשינו עד כה כדי להתרחק מהפיצוצים . מתוך 14 מטרות במעגן 12 כבר בערו חזק .

הבחנתי שבאזור המזח הצפוני יש מטרות שלא טיפלנו בהן . דיווחתי לאחור ואמרתי שישראל יכנס ואנחנו נצא . התחמושת התחילה לאזול ואמרתי , אנחנו נצא ואח'כ נראה מה המצב.

כוח ישראל פמשניק

הכוח הפליג מ א-טור צפונה , לאורך החוף שבשליטתנו , ובהיותו צפונית לאזור בלעיים הוא פנה מערבה לעבר החוף המצרי , וכל זאת מחוץ לטווח הגילוי של מכ"מ ראס ע'ריב .

הכוח הגיע ליעד מכיוון צפון , אך באזור המעגן הצפוני לא נמצאו מטרות , ולכן המשיך דרומה , ולפי הוראה הצטרף לכוח איילון .

לאחר ביצוע כוח איילון , נכנס כוח פמשניק לתוך המעגן הדרומי , כאשר כל דבור נכנס לבד , מבצע ויוצא .

הדבורים הפעילו נגד ספינות האויב את כל הנשק שהיה ברשותם , וזאת תחת אש נק'ל של האויב , שבתחילה לא הייתה יעילה אך יעילותה גברה והלכה .

תאר רס"ן ישראל פטשניק , מפקד הכוח הצפוני :
 "התקרבו באיטיות לאזור והבחנו במספר מטרות . נכנסנו פנימה . היו שם הרבה מצופים , והאזור היה מאד מוגבל לתמרון . הדבור שלי פנה למטרות בחלק הצפוני ובן זוגי פנה דרומה . התחלנו להעסיק את המטרות , כשבעיקרון נכנס כל דבור בנפרד להעסקה . נפתחה עלינו אש , בתחילה לא יעילה ואחר כך יעילות אש הנק'ל , הלכה וגברה . פגענו בכמה ספינות פגיעות ישירות . הדלקנו כמה מהן . נראה לי שפגענו בכל כלי השייט מסדר גודל בינוני ומעלה שהיו שם .

הבעיה העיקרית באזור המזח הצפוני הייתה בעיית ניווט . רדיוס הסיבוב האפשרי לא היה גדול מ-40 מטר ונדרשו תמרונים בעזרת המנועים על מנת לנוע בבטחה . "

המשיך רס"ן עמי איילון : " אמרתי , עוד כניסה אחת . יש לנו מספיק תחמושת . בכניסה כבר חילקתי מטרות . ראיתי שם ארבעה סד'גים גדולים "מרכבים" עצומים , פעמיים דבור , שלא נפגעו . הם היו מוארים מהמדורות של שאר הסד'גים .

נתתי לכל ספינה את המטרות שלה . אמרתי , אנחנו נעבור במהירות ליד כל המטרות , יעף אחרון במסדר אחד ונצא . וזה באמת מה שעשינו . אני לא מאמין שהייתה שם ספינת דייג אחת שלא נפגעה , אבל היו כאלה שלא בערו בצורה סופית . הספינות שם קיבלו כמות אש עצומה . אני יודע לפחות על כלי שייט אחד בסדר גודל של ספינת משמר , אולי ברטרם . אני יכול להגיד ש – 14 – 15 סד'גים גדולים התפוצצו , זה אני יודע , ולפחות 10 מטרות קטנות קיבלו כמות עצומה של אש .

נשאר שם איזה שלושה סד'גים שלא טבעו . לפי מצב התחמושת והמטרות שהושמדו החלטתי שזה מספיק להפעם ודיווחתי לאחור . קיבלנו הוראה לחזור "

תוצאות הקרב

אויב : כ- 4 סד'גים גדולים ועוד כ- 15 סד'גים קטנים , מסוגים שונים , הושמדו . לפי הערכת מפקד הכוח נותרו במקום רק 2 – 3 ספינות שלא בערו .

**כוחותינו : לא היו אבדות
 היו נזקים קלים כתוצאה מ"התחככות " במצופים שהיו פזורים במספר רב במעגן .**

נספחים

נספח א' – מפקדי הכוח וכלי השייט

[הדרגות נכונות למועד הביצוע]

מפקד הכוח – על דבור 864 רס'ן עמי איילון

מפקד דבור 864 – סגן צבי שחק

מפקד דבור 862 – סגן קגנוביץ מוטי

מפקד דבור 881 – סגן אמיר גרדוס

מפקד דבור 863 ומוביל הזוג – רס'ן פטשניק ישראל

מפקד דבור 861 – סגן עבאדי יעקב .

נספח ב' - אפיון כלי שייט ישראליים

ספינת דבור

אורך – 19.8 מ'

רוחב – 5.8 מ'

שוקע – 0.8 מ'

דחי מרבי – 36.3 טון

מהירות מרבית – 23.4 קשר

מכ"מ – "דקא – 916 "

חימוש – 1 – 2 תותחי 20 מ'מ

2 מקלעים 0.5 אינץ'

מטולי פצצות עומק

נשק קל

לפני פרוץ המלחמה הותקן בספינות תול'ר 84 מ'מ